

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen
minden vasárnap

Péter-Pál napján.

Aranykalászt lenget a nyári szellő és az aranykalász Péter-Pál napjára már jóformán megérett a learatásra.

A homokon a gyorsan érő rozsba már beállottak a vidám aratók s ahol a nyári égi háboru helyenként kárt nem okozott, általában reménykedő munka folyik, hogy az Isten áldása megjutalmazza a munka veritékét, fáradsalmát.

Minden jel azt mutatja, hogy csendes, békés és megelégedett aratás lesz. És csak ott, ahol egy-két hangos szavu konkolyhíntő kiabál és zavarbontást szít, — ott kell a hatóságnak rendet csinálni és az adott szót, a szerződés szentségének érvényét szerezni.

Általában azonban a magyar munkás okult néhány évek keserű tapasztalásából, amelyet részint maga átél, részint másoknál látott.

Néhány év előtt olyan emberek, akik a gazdasági munkás helyzetét megélését, kereseti viszonyait nem ismerik, kiadták a jelszót, hogy nem kell szerződni aratásra, csak az utolsó minutumban. Kényszerhelyzetbe kell hozni a gazdát, hadd ijedjen meg, hogy kipereg az érett buza a földre, és egy évi küzdelmes, fáradság semmivé lesz. Ha ezt látja a gazda, ugyancsak fog a munkással parolázni és annak minden kívánságát teljesíteni.

De nagyon rosszul számított. Nagyon rosszul! Mert a gazda nem lehet kényszerhelyzetben s az utolsó pillanatban nem szaladgálhat aratókért. Így aztán idegenből hozott aratókat s a régi aratók odahaza hoppon maradtak, százan és százan kereset nélkül. Igyekeztek volna már elszerződni a régi részkereset mellett, de hiába. Régi gazdájoknak már megvoltak az aratói és sajnálkozva mondták, hogy mivel ismételt felszólításra nem akartak vele szóba állani, nem is vehetik rossz néven, ha ő neki — bár nagy sajnálattal tette, — el kellett maradni régi aratóitól és idegen munkásokkal kellett szerződni. Ha jövőre vissza akarnak hozzá állani, kész örömmel fogadják őket, csak

azt kéri, hogy az aratási szerződést idejében kössék meg.

Persze, hogy ezt a kérését a következő évben teljesítették is a munkások. De abban az évben bezzeg keserves időt láttak az aratási részkeresetből kimaradtak.

Csak azt tudja, hogy mily mértéktelen nyomoruság költözhetett egyes munkás hajlékába, aki a munkásember kereseti viszonyait ismeri és tudja azt, hogy a kenyérre valót egész télre valót az aratási részkeresetből szerzi meg.

Aki nem áll aratáskor munkába, annak csak nyomoruságban van része, — ujjig. De el lehet képzelni, hogy az az idegen ember, aki az aratókat kiszavolta a rendből és mézesmázos beszédével elhitette, hogy nem kell jó előre leszerződni, hanem meg kell várni a buza beérését, — az az ékes szavu ember a határba, — pedig jó pár esztendővel történt az eset, — ugyan nem mer elmenni, annyira félti az irháját. De lesnek is rá gyönyörűségeken, mert hiszen szenvedett nyomoruságokat nagy részben ennek az idegen izgatásnak köszönhetik.

A mezőgazdasági munkásra nem származik semmi hátrány abból, ha jó előre, akár már télen is elszerződik munkába. Affelől egész bizonyos lehet, hogy ő munkája bérét, akár milyen termés is lesz, megfogja kapni. Hiszen az új munkástörvény a gazdát a munkással szemben vállalkozónak tekinti, akinek elkell szenvednie az Isten látogató kezét, ha sújtja és termést nem ad.

Ellenben a munkás, ha akár tizenkettő, akár tizenegyed részére szerződött is a kicsépeendő buzának, — nem kockáztat semmit arra az esetre, ha a buzája meghibásodik, vagy semmi, vagy silány termés lesz.

Mert azt mondja a munkástörvény, hogy gazdasági bal-

siker esetén a munkásnak a munkába állás előtt jogában van kérni, hogy a megállapított részkereset helyett az azon vidéken akkor fizetni szokott napszámért kapja. Vagyis a szerződésnek a részkereset kiszolgáltatására szóló része kötelezi a gazdát, de elfogadása, természetesen a munka megkezdése előtt, — nem kötelezi a munkást.

Igy tehát nem mondhatja a munkásember, hogy ő eleve aratási szerződést nem köthet, mert hiszen nem tudja mire kösse? Nagyon is tudja, hogy őt a törvény abban a részben, hogy ingyen ne dolgozzék, megvédi.

Bizony ez a törvény a gyöngék védelme. Mert aztán ki védi meg a gazdát, akinek egy rossz termés esetén adóját és köztartozását épen úgy meg kell fizetni, éppen úgy kell fizetnie a földjén lévő kölesön kamatát, mintha jó termése lenne.

Aki igazságos ember, annak el kell ismernie, hogy a gazda, különösen, ha nincs anyagilag jó helyzetben, sokkal sulyosabb, gondteltebb napokat lát, mint a munkás, akinek napszáma munkájáért mindenesetre kijár egy-egy rossz termésű évben is. De ha az ember igazságos, — pedig legyen az minden ember, akár gazda, akár munkás, — el kell ismernie, hogy a munkástörvénynek erre a gyöngébb félt védő intézkedésére nagy szüksége volt. És az méltányos és valóban igazságos.

A holnap kezdődő aratás gyönyörű munkája a rendbe álló magyarnak és bár hamarabb kel, mint a dalos pacsirta és későbbben nyugszik, mint némely esteli csillag, bár alig van pihenése és megállása, ezt a nehéz férfias erőt kívánó munkát gyönyörűséggel, jókedvvel és vas egészséggel végzi.

Legyen ilyen a mostani aratás is. Teritsen Isten gazdag áldást. Ennek a sanyargatott országnak lakosságára, akikre valóban ráfér egy bőtermő esztendő annyi nehéz napok után.

Milyen lesz a nyár?

A leghálátlanabb mesterség az időjósítás. Sem a tudomány, sem a babona nem nyújtanak elég támpontot arra, hogy ezek alapján biztosan lehessen következtetni az idő változásaira.

Ezek előrebocsátása után bizonyos előjelekből hozzávetőleg mégis meg lehet állapítani, hogy az idei nyár mégis meleg lesz, sőt olyan forróságra van kilátás amilyen tavaly előtt volt.

A két év között ugyan nagyok a hasonlatosságok. Mindkét esztendőben hosszú, száraz tavasz volt; március hó végén úgy 1911-ben, mint 1913-ban szokatlanul meleg napok következtek egymás után, amelyek azután április közepén hideg napoknak adtak helyt. Mindkét év május és június havának eleje meleg, közepe hűvös volt.

Ha tehát abból indulunk ki, hogy az eddigi hónapoknak oly feltűnően hasonlósága időjárása továbbra is megmarad, akkor körülbelül biztosra vehető, hogy az 1911. évi forróság ez évben is sújtani fogja az emberiséget. Mert elég feltűnő, hogy az 1911. és 1913. évekről készített térképek, amelyek a légnyomások és a csapadékok változásait mutatják, majdnem napról-napra megegyeznek.

Legujabban is, június 14-ike óta egész Középeurópában feltűnően nagy a légnyomás, amely körülményt ugyanezen időben az 1911-ik évben is észlelték.

Ezeket a megfigyeléseket, statisztikai adatokat egybevetve, kockáztatják meg a meteorológusok azon véleményüket, hogy az idei nyár ismét szokatlanul forró lesz.

Az új adótörvények.

A legbonyolultabb törvények az adótörvények szoktak lenni. Akár mennyire igyekszik is a szövegező egyszerű és világos lenni, az előkészítő tárgyalások alatt megnyilatkozó érdekek folyton újabb és újabb változásokat igényelnek, a szakkörök és a különböző érdekvépviseletek nem elégszenek meg a tervezett intézkedésekkel, kibővitik a rendelkezéseket, úgy hogy mire a tervezetből törvény lesz: hatalmas paragrafuserdő mered az adózóra, ki már attól a pusztá gondolatától, hogy új törvény szerint fogja adóját ezentúl fizetni, megriad. Így lesz minden új adó

Sziléziai dió-koksz

a mindszeinti vasutalmánál kimérve és átadva métermázsánként

4 korona 80 fillér

Felaprózott tűzifa

kiváló jó minőségben, házhoz szállítva métermázsánként

2 korona 80 fillér

Nagy darabos porosz cséplőszén

métermázsánként

4 korona

Kardos vásártéri gőzmalma és fakereskedése, Mindszent.

rossz adó. Az emberek konzervatív hajlandóságuk és bár eleinte szidták azt a törvényt, melyet most féltének, az újtól egyenesen rettegnek.

Magyarországon ez idő szerint hatályban álló adótörvények oly időből valók, mely óta nagyon megváltozott a gazdasági helyzet. Szinte indokolásra sem szorul tehát, hogy végre meg kellett reformálni az adórendszert, mely sem helyesnek, sem igazságosnak nem mondható. Az adóreformot az 1909. évi törvényhozás hosszas munka után elvégezte. Azóta évek multak el, de a hozott törvények életbeléptetése késett. Végre az 1912. évi LIII. t.-c. elrendelte, hogy 1913. év január elsejével az adózás az új alapok szerint történjék.

Ámde a kormány törvényhozási felhatalmazással az adóknak az új adótörvények szerinti kivetését egyelőre elhalasztotta.

Az új adótörvények életbelépése némi halasztást szenved tehát, de hamar el fog mulni ez a közbeeső idő, melyet ha a közönség nem használ fel arra, hogy az új adótörvény rendelkezéseivel megismerkedjék, eredmény nem éretik el. Maguk az adótörvények kétségtelenül bonyolultabbak, semhogy az adózók — kik nem jogtudósok és idejük sincsen arra, hogy egy kérdéssel hetekig foglalkozzanak — azokat áttanulmányozzák, viszont azonban a különböző érdekképviselések, szakegyesületek feladatához tartozik az adótörvények komplexumából kiragadni és magyarázni azokat a kérdéseket, melyek tagjaikat érdeklik.

Az adózók egy nagy tömegének: a kereskedőknek és iparosoknak a rájuk vonatkozó adóügyi rendelkezésekben való kitanítását véljük előmozdítani azáltal, ha az új adótörvényeket népies és magvas modorban ismertetni fogjuk.

Kereskedő- és iparostársaink jól teszik tehát, ha lapunk jelen és jövő számait, melyekben az adótörvények sorozatosan ismertetve lesznek, megőrzik, mert ezáltal módjukban lesz az új adótörvény rendelkezései felől bármikor tájékozódniuk.

A törvény anyagának ismertetését az alábbiakban adjuk:

Mely jövedelem (kereset) tartozik az általános kereseti adó alá? Általános keresetadó alá általában minden olyan jövedelem tartozik, mely valamely ipari vagy kereskedelmi üzlettel, bányászattal, szellemi és bármely hasznathajtó foglalkozástól ered.

Az iparigazolvánnyal bíró iparosok, ha mindjárt ipari üzletek számára dolgoznak is, tekintet nélkül arra, hogy egy vagy több üzlet számára és hogy meghatározott fizetés vagy napibér mellett, avagy darabszáma vagy szakmában dolgoznak-e s hogy ezenkívül önálló keresetet folytatnak-e vagy sem, összes keresetük után általános kereseti adó alá tartoznak. Pl. az az iparigazolvánnyal bíró szabómester, a ki maga is önállóan vállal ruhakészítést s e mellett két

ruhakereskedés számára is dolgozik és pedig az egyiknek darabszáma, a másiknak 200 K fizetés ellenében: összes keresete után általános kereseti adóval rovándó meg s nem tekinthető az évi 2.400 K állandó illetményére nézve csak jövedelemadó fizetésére kötelezett, szolgálati viszonyban álló adóalánynak.

Nem fizetnek kéresetadót azok, a kiknek állandó vagy ideiglenes adómentességet biztosít a törvény.

Állandó adómentes kereskedelmi és ipari jövedelmek:

1. A házi ipar abban az esetben, ha az azzal foglalkozók a maguk vagy háznépük segélyével, de idegen munkások alkalmazása nélkül előállított cikkeket vagy megrendelésre készítik, vagy azokkal nem állandóan, hanem csak koronként hazaalaknak, illetőleg állandó üzlethely nélkül kereskednek.

2. A közönséges napszámos munkabére. Ez a mentesség azonban kizárólag a közönséges napszámos munkára vonatkozik és semmiféle ipari vagy más képesítést igénylő munkára, valamint a szolgálati viszonyban lévőkre nem terjed ki.

HIREK

— **Országos vásárunk és az időjárás.** Nem hiába kecsegtették a tréfálkozók a könnyen hívőket, hogy ha heteken át nem is lesz eső, a vásárra okvetlenül megnyílnak az ég csatornái. Így is történt. A vásárbérlőnek hagyományos haszonbér-elengedés iránti kérvénye ismét aktuális. Tegnap az eső ugyszólván egész nap esett s a mai kirakodóvásár is borús, szeles és esős időjárással kezdődött. Eddig nem is volna semmi baj. Még el lehetne szenvedni azt a bajt is, a mit a vásárolóknak okozott, de ha a sok eső után minden átmenet nélkül kánikulai hőség következik, ez olyan kárt okozhat, amit az egész ország megérez, gazdáinkat pedig koldusbotra juttatja. A szép terméskilátásnak így lehet vége egy hirtelen időváltozás folytán, amitől Isten óvjon bennünket!

— **Aratás előtt** a hatóság figyelmezteti a gazdákat, hogy az államvasutak csak az esetben térítik meg a mozdony szikrájától elhamvadtt rakodmányokat, ha azok a sinpártól legalább is 95 méter távolságon túl lettek összerakva. Jó lesz tehát a vasut melletti földken a gabonát legalább is a kikötött tüztávolságon kívül keresztezni és összerakni különben a vasút nem kötelezhető kártérítésre.

— **Vig Dániel esőben.** Hosszas halasztgatások után e hó 23-án hirdette ki a szegedi törvényszék Vig Dániel ellen Hunyadi Lipót panaszára folyamatba tett esőügyben az ítéletet. A csőd megnyitott. Tömeggondnok: Dr. Vecseri Sándor várm. főügyész, szentesi ügyvéd.

— **Háromszáz tanítói állás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az ország különböző helyeire törvényszerű illetményekkel egybekötött állami el. isk. tanítói és tanítónői állásokra 300 pályázatot hirdetett.

— **Goldmann Ignác hamvainak hazahozatala.** Goldmann Ignác, a 80-as, 90-es évek választási harcainak egyik szerepet vívó alakja, községünknek hosszú időközön keresztül lakosa, Dr Győző Dezső budapesti ügyvéd édesapja, pár évvel ezelőtt halt meg a fővárosban. Hozzá tartozói nem tudtak belenyugodni abba, hogy korábban elhalt feleségétől távol — idegenben aludja örök álmát, s e hó 26-án hazaszállította hamvait. Az izr. temető halottas házából rövid ima után délután 5 órakor helyezték el végleges nyugvóhelyére a község lakosainak, ismerőseinek, jóbarátainak, gyermekeinek jelenlétében.

— **A kénes gyufa árusítása** július 1. után is szabad lesz és papírhüvelybe csomagolt ilyen gyufát a gyárak továbbra is készítenek. A törvény csak a foszforos gyufának a gyártását és forgalombahozatalát tiltja. Minthogy azonban a nagykereskedők a mostani rossz üzletmenet miatt foszforos gyufakészületükön nem adhattak egészen túl és számos vidéki kereskedőnek is van még ilyenből jelentékeny készlete, kívánatos volna, ha a kormány ezeknek eladását július 1. után is lehetőleg ez év végéig megengedné.

— **Négy csikót elloptak.** Balázs János Mindszenti gazdálkodó tegnap szomoru napra virradt. Négy szép csikaját, melyet az országos vásáron akart értékesíteni, szemfüles tettesek az istállóból elhajtottak. Mikor a gazda észrevette pompás jószágainak eltűnését azonnal jelentést tett a csendőrségnél, de lapunk zártáig a tetteseknek nyomára akadni nem sikerült.

— **A trachomás ujoncok** a hadvezetőség rendelkezése folytán július 1-ével tartoznak bevonulni csapatjaikhoz, hogy katonai gyógyintézetben kezeltessék szembetegségük. Eddig a trachomás legényeket nem sorozták be, de az új véderőtörvény értelmében betegségük nem akadályozza besoroztatásukat.

— **Talált pénz.** Soós Ádám javadalmi ügyvezető a tegnapi hetipiacon egy zsebkendőt talált, becsavarva. Igazolt tulajdonosa átveheti a községháza tanácsstermében.

— **A szappan drágulása.** A magyar és osztrák szappangyárak úgy a mosó, mint a pipereszappanok árát ismételten tetemesen felemelték, azzal az indokolással, hogy a nyersanyagok különösen a pálmamag és kókuszolaj ára egy esztendő alatt megduplázódott, de a munkabérek és az ellőállítás egyéb költségei is tetemesen nagyobbak lettek. A faggyuszappan ára kevésbé emelkedett.

— **A mezőgazdasági helyzet.** A „Köztelek”-ben közölt jelentések szerint a gazdák jobb állapotban érkeztek el az aratás küszöbéhez, mint az áprilisi tél lesújtó kártételei után remélni merték volna. A természet jórészt gyógyította azt, amit a mezőgazdaság ellen vétett, ugyannyira, hogy elég kedvező kilátásokkal lehet az aratás elé te-

kinteni. Itt-ott panaszokdnak ugyan a szárazság, helyenkint pedig a június derekán beállott hűvös időjárás miatt, mely ártó deret is hozott, mindez azonban nem költötte a rendkívüliség méreteit. Általában közepes aratásra van kilátás. Aránylag legjobban sikerül a buza. Ebből jó közép, helyenkint kítűnő termés várható, természetesen a rendesnél jóval kisebb területen. Az árpa a végletek közt mozog. A rozs közepes. Itt-ott ritkás. Kivált a késői sikerült gyengén. Leggyengébb a zab. A kapások jók, bár a kukoricát a hűvös időjárás kissé megviselte. A takarmányok ellen csak kevés panasz hallatszik.

— **Országos tennisverseny Szegeden.** 1913. július 5. és 6-án országos tennisversenyt rendeznek Szegeden az „Országos Magyar Lawn-Tennis Szövetség” jóváhagyásával, melyen a következő számok szerepelnek: 1. Férfi egyes Szeged város bajnokságáért. 2. Női egyes bajnokságáért. 3. Férfi egyes handicap. 4. Női egyes handicap. 5. Férfi páros handicap. 6. Vegyes páros handicap. Már eddig is biztosítottak tekinthető a verseny sikere, mert igen sok nevezés érkezett és több értékes tisztelet díjat ajánlottak föl. Nevezési-díj a bajnoki számokra személyenkint 6 kor, handicap számokra 3 kor. Nevezni lehet levél vagy távirat útján dr. Grüner István ügyvéd Szeged címre (Telefon 378). Nevezési zárlat 1913 július 3., csütörtök este 7-ig.

— **Az Érdekes Ujság negyedéve.** Az első negyedévet megfutotta Az Érdekes Ujság és ez a negyedév egy magyar Ujság csodálatos pályája. Az Érdekes Ujság három hónap alatt az ország legnépszerűbb és legolvasottabb képes lapja lett és hozzátartozik az élet nélkülözhetetlen szükségéhez. Többet adott, mint amennyit ígért, a hét eseményeinek, az ország mindennapi történetének képekben elképzelhetetlen hű tükré lett, a legszebb, legérdekesebb, legaktuálisabb képek gazdag tárháza, olyan ujság, mely nélkül ma már meg sem élhet az élet eseményei iránt fogékony és érdeklődő olvasó. És ezért történt, hogy egy negyedéves pályán után Az Érdekes Ujság az országban mindenütt ott van, amerre a vasut visz, mindenütt a legszivesebben látott vendég, a faluban, a városban és Budapest utcáin, hol Az Érdekes Ujság neve az utca életében kedvesen, otthonosan beleszendül. Az Érdekes Ujság a mai viharos politikai időkben nem ismeri a politikát, csak az események érdekességét ismeri. Amint bemutatja a nagy közönségnek azokat a férfiakat, akik felé rokonszenvek és szeretete hajlik, bemutatja azokat is, akik a közönség gyűlöletében élnek, mert az elve az, hogy ne csak azokat ismerje meg az olvasó, akiket szeret, hanem joga van megismerni azokat is, akiket gyűlöl. Így nem marad ki Az Érdekes Ujság képei közül olyan esemény, mely az olvasó kíváncsiságát jogosan érdekli, de emellett súlyt fektet az ujság képei szépségére, izléses beállítására is, mélynyomásu boríték képei mindég szenzációi annak a hétnek, amelyen megjelennek. Az Érdekes ujság-nak népszerűsége gyors megszerzésében segítettek mellékletei is, majd a család, a gyermekek, aztán a sport és a tudományos tudnivalók iránt érdeklődő közönség számára nyújtanak külön érdekességet. Az Érdekes Ujság szenzációs első negyedéve után most új előfizetést hirdet és kétségtelen, hogy amilyen hiven szolgálja a kedvelt ujságközönségét, olyan hiven fog sorakozni a közönség is Az Érdekes Ujság-hoz, melynek előfizetési ára is példátlanul olcsó, negyedévre 2 korona 50 fillér.

— **Védekezés a szőlőmoly ellen.** Egyik tekintélyes szőlőbirtokosunk a következő tapasztalatait közli: A molykukacot a kéköves kénmájoldat rögtön nem öli meg, de a bekénmájozott fűrtől többé nem cszik és néhány napi

synylódás után pusztul el. Ez az eredmény elég, kivált, ha figyelembe vesszük, hogy a szőlómoly ellen ily módon nem külön kell védekezni, mert a kékköves kénmájoldat azonkívül, hogy a levélperonospora, a fürtperonospora és az oidium ellen biztosan használ, mellékesen még a szőlómoly kártételeit is megszünteti, de persze ügyelni kell, hogy a kékköves kénmájoldatból ne csak a levelekre, hanem a fürtökre is jusson.

— **Határozat a villanyvilágítási ügyben.** A vármegye határozatát a napokban kézbesítették ki a képviselőtestület határozata ellen főlegbezással élőknek. A vármegyei határozat a birtokon kívüli felelősséget törölte ugyan, de egyúttal utasította a község képviselőtestületét, hogy a miniszteri rendeletben foglalt módosítások értelmében kösse meg a szerződést a Weisz Miklós és társai céggel.

— **Gazdátlan örökség.** Nagyváradon lámpással keresnek most embereket, akiknek félmillió örökséget a nyakukba lehetne sózni. Két hét óta buzgólkodik az ottani rendőrség, hogy Molnár Ágoston nagyvárad embernek, ki még 1896-ban meghalt Arcoban, fölfedezze a rokonait. Mert Molnár most — mint az arcai polgármester átírata mondja — félmillió frankot örökölt egy filadelfiai rokonától, de sajnos már nem veheti hasznát a pénznek, mert mintegy tizenhét éve halott. Nagyváradról ment üdülni Arcoba, de nem sokáig üdült, pár hét múlva meghalt. Most aztán, nagy vagyon örököse lett, kezdik kutatni rokonait a nagyvárad Molnárok között, de hiába. Egyetlen egy sem jelentkezett az örökségért. A várad hatóság most átírt Arcoba, hogy az istenért adjanak bővebb adatokat, mert még máshonnan talál jelentkezni örökös.

— **Az öregtakarék gabonabevásárlási osztályát megszünteti.** A Mindszenti Takarékpénztár — mint értesülünk — e hó végével megszünteti a gabonatermékek vásárlását. Három évvel ezelőtt azért üzletkörébe a nagytakarék a gabonabevásárlást, hogy a gabonapiacra való megjelenése által ne egy ilyen üzletre legyen a termelő közönség utalva, hanem válogathasson azokban, s mintegy nemes versenyt idézzen elő a helyi gabonapiacra. Könnyen belátható, hogy ha különböző érdekeket szolgáló kereskedők szedik a gabonát, akkor a gazdák jobb árakat érhetnek el. Különösen jobb árakra számíthatnak, ha — mint ezen esetben is — a nagytakarék csak annyit akart jövedelmezni ez üzletből, hogy a legszükségesebb kiadások levonása után a forgatott tőke a legcsekélyebb kamatot hozza meg. Ezt el is érte az intézet. Az üzlet szép terményforgalmat mutatott s az intézetnek a múlt évben — értesülésünk szerint — közel kétezer korona tiszta hasznot hozott, amellyel pedig két családnak tisztességes megélhetést nyújtott. A megváltozott viszonyok, a pénznek nagy arányokban való megdrágulása miatt a jelenlegi üzleteredmény már jelentékenyen kisebb hasznot birt felmutatni, úgy

hogy a kiadásokkal nem lehetett arányosítani a hasznot. Ez arra indította a takarékos vezetőségét, hogy a gabonauzletet addig, míg a pénzügyi viszonyok megjavulnak és módjában lesz felépíteni a már régebben tervbe vett magtárhelyiséget, megszünteti a gabonabevásárlást. A közönség érdekében őszintén sajnáljuk a már meglehetősen föllendült gabonapiacunk hanyatlását s kívánatosnak tartanánk, hogy az öreg takarékos mielőbb módját ejtén a gabonauzlet újbóli megnyitására.

— **Borbizottsági ülés.** Községünk borítal- és huszfogyasztási adó bizottsága pénteken és szombaton tartott ülésében foglalkozott a Vig Dániel cég adótarozásai fejében lefoglalt zálogtárgyak elárverezési kérdésével. A bizottság úgy határozott, hogy a f. hó 30-ára kitűzött árverést elhalasztja jövő hó 14-éig, s ha addig sem folynának be az adók, úgy nevezett napon az árverést föltétlenül meg fogja tartatni. Hir szerint a csőd-tömeggondnok közbenjárására történt ez az intézkedés.

— **Törvény a vízjogról.** A hivatalos lap mai száma közli a régi vízjogi törvény kiegészítéséről szóló új törvényt, amelyet június 21-én szentesített a király. Az új törvény külön engedelmhez köti az ártézi kutak furását és földalatti vízgyűjtőművek berendezését. Intézkedik a vízpazarlás ellen, amelynek megszüntetésére kötelezi a kut tulajdonosát. Közhasználatra szolgáló kutak vizének mennyiségét és minőségét azzal védi meg az új törvény, hogy a kut körül olyan, ugynevezett védőterület kijelölését rendeli el, amelyen nem szabad semmi olyan munkát végezni, ami a víz ártalmára volna.

— **Magyarország legnagyobb és legterjedtebb lapja,** a Pesti Hirlap, az új jul. — szeptemberi évnegyed kiadásában a magyar olvasóközönség figyelmét felhívja a következőkre: A Pesti Hirlap minden irányban független, bátor, szókimondó, szabadelvű és demokrata irányú, kérélnhetlenül ellenzéki újság. A Pesti Hirlap napról-napra a legnagyobb terjedelemben, vagyis legbővebb tartalommal jelenik meg; naponként 12—16—20 oldalal is többet ad, mint más napilapok; tehát járata egyenlő előfizetési ár mellett legelőnyösebb. A Pesti Hirlap a kétszázötvenedik legterjedtebb lap, amennyiben példányszáma (hétköznapokon 120 ezer, vasárnap 150 ezer) a legelőnyösebb és legnépszerűbb boulevardlapoké is felülmúlja. Ezért van legtöbb hirdetése is, lévén a hirdetés a Pesti Hirlap-ban legelőnyösebb. A Pesti Hirlap munkatársai sorába számítja hazánk legelőnyösebb és legkedveltebb íróit. A Pesti Hirlap speciális rovatai: Vasárnapi krónika (írja Molnár Ferenc), Esti levél (írja Porzolt Kálmán), Kis komédiák (írja Heltai Jenő), Hétköznapok (írja Lux Terka), Mindennapi problémák és Egy ideges ember naplójából (írja Szomaházy István), Szerkesztői üzenet (írja Murai Károly és Makra Imre); a lap mindennap anyi szerkesztői üzenetet hoz, mint más lapok egész héten át, tehát a közönség érdekeit e téren is legnagyobb mérvben elégíti ki. A Pesti Hirlap Naptárát az 1914. évre, gazdag szépirodalmi és közhasznú tartalommal, minden új előfizető is ajándékol kapja, aki legalább negyedéve járta a lapot. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy hóra 2 kor. 40 fillér-két hóra 4 kor. 80 fillér, jul. — szeptemberi negyedévre 7 korona. A Divat-Szalón című kitérő és gazdag tartalmú divatlapjal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. Az Érdekes Újság című pompás kiállítású képes hetilappal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hova az előfizetést legelőnyösebb postautalvánnyal beküldeni, Budapest, V. ker., Váci-körút 78. sz. alatt van.

— **A kézelő.** Két ur beszélget a kávéházban. Természetesen a szomorú pénzügyi viszonyokról. Mikor már vagy félórát panaszkodtak mondja az egyik:

— Hanem azért hiába vannak ilyen viszonyok, mégis tisztességesebben öltözködhetnél.

A másik sértődötten válaszolt:

— Mi az, hogy tisztességesebben öltözködhetnék? Hát nem elég tisztességes a ruhám? Különben pedig te sem vagy olyan elegáns, mint egy Montpensier herceg!

— Jó, jó, hiszen nem arról van szó! Hanem a tisztaság, tisztaság! A kézelődet például megfordíthatnád!

Erre már dühösen ugrott fel a másik:

— Hát meg vagy te örülve! Vagy talán azt hiszed, hogy az én kézelőmnek — három oldala van?

— Akkor ugyan elhanyagolt helyen találták meg a kincseket. A mi községi legelőnk is csak csufolásképpen nevezhető legelőnek, mert annyira lósóska, a savanyusfű, a kutyatej, a szerbián túsók rajta, de a maguké — mikor ezelőtt öt évvel erre utaztam — még jobban el volt hanyagolva.

— Mindjárt meglátja.

Eközben a vonat egyet kanyarodott. Akácfákkal, majd gyümölcsfákkal beültetett legelő mellett haladt el a vonat. A két ember szótalan volt. A falubeli mosolyogva nézett a csodálkozó magyarra, aki mivel jobban a község felé haladtunk, annál jobban kinyitotta a szemét, ümögve rázta a fejét.

Magam is kíváncsian néztem csodálkozásának okát a bujazölden díszlő legelőt. Valóban nem lehetett mindent a dus május esőknek tulajdonítani. Haragos bokros, kövér fű szép zöld pázsitja terült el. Ezzel a legelővel, ha igaz az előbbi kijelentés, csoda történt. Nem volt itt hirből se semmiféle alkalmatlan a legelőt csuffá tévő fű. Szép dus perje, és rétifű kinálkozott a jószágoknak. S szép címeres-jószág legelt a kövér gyepen. Bonyhádi piros-tarka tehének, szép szimmenthali címeres bikák. A tehének tele tőgye jelentette, hogy itt a jószág bő legelőre talált; a szép községi gulyának értékes állatai azt jelentették, hogy abban a községben jövedelmező állattenyésztést üznek és a gazdák tudják azt a régi regulát:

„Kinek sok a jószágja, — Sok lesz annak trágyája Kinek sok a trágyája, Bőven terem buzája!“

Vége a csodálkozó magyar megszólalt:

— Varázslat történt, varázslat! Mit csináltak itt maguk? Nem is tudok erre a helyre ráismerni.

— Jól mondotta: — szolt a készülődő — hazaért magyar. Ezt a mi legelőnket igazán csak csufolódásból hirdették községi legelőnek. Kegyetlenül el volt hanyagolva. A jószág csak tengett, lengett, vájta. A faluban e miatt kevésnek volt tehene, — mert kézből, a sovány földön termett takarmánnyal senki se győzte. E miatt a nép állandóan szegényedett, mert a föld minden évben kevesebbet termelt, aminek igen érthető oka az volt, hogy kellő számu jószág nélkül nem trágyázhattuk a földünket. Ebben a siralmas helyzetben a földmívelésügyi miniszter kiküldöttje nyitotta föl szemünket. Olvastuk az újságban, hogy a miniszter olyan elhanyagolt községeknek, mint a mienk, ahol legelőn már semmi fű sincs és kihajtott jószág koplal rajta, segítyt ad a legelő rendbe tartására. Folyamodni kell és kérni kell szaktanácsot, olyan szakértőnek ingyenes leküldését, aki tervet készítene, hogy lehet a közlegelőt rendbe hozni.

Hogy nekünk milyen munkákat kellett rajta végre hajtani, azt, miután mindjárt beér a vonat — el nem beszélhetem, de bizvást mondhatom, hogy ha a közlegelőnek rendbehozásával volt is bajunk, nekünk megérte, mert az lett a mi falunk kincse.

Mióta ilyen jó legelőnk van, azóta boldogulunk voltaképpen. A föld többet terem. Én például, — miközben tarisznyáját a vállára akasztotta, — csak két kézi napszámos, házas zsellér vagyok a falumban és ezen a dus legelőn két címeres tehennem legel. A közlegelő a mun-

MŰVÉSZIES NYOMTATVÁNYOK GYÁRTÁSA

HORVÁTH ANTAL MINDSZENT KÖNYV-ES MŰNYOMDA INTERURBAN-TELEFON: 9

A falu kincse.

Irta: Földi Barna.

Vonaton utaztam és a vasuti kocsiban két élénken beszélő földmivelőt hallgattam. Érdekes beszédjük volt. Annyira érdekes beszédjük volt, hogy érdemes itt nagyjában leírni.

Már régebben beszélgethettek s hogyan indult el a gondolatuk, azt nem tudom. Azt mondja az egyik magyar a másiknak.

— Pedig állítom és meg sem másítom a vélekedésemet, hogy a falunk is lehet kincse.

— Talán az a sok gyerek, akik utcáikon szaladgálnak.

— Azok is. Minden ország olyan gazdag, amennyi a dolgos keze. És a gyerekekből válik a dolgos kéz. De most nem arra gondolok. Arra gondolok, hogy milyen elmaradt volt a mi falunk még akkoriban, mikor a kincsünkkel nem törődünk.

— És most törődnek?

— De nagyon! Látni fogja mindjárt, utitársam. A vonat egy fordulón a mi községünk határába ér. Mindjárt láthatja. Utazott-e itt előbb?

— Valami öt éve. Ugy emlékszem, hogy a falujuk határmegyén a községi legelő van. Tán ott van a kincsek.

— Ott bizony, mindjárt meglátja.

kás embernek nagy kérdése. Egy községnek se szabadna lenni, ahol a közlegelőt elhanyagolják. No, Isten áldja.

A vonat tovább ment. A csodálkozó magyar felém fordulva így szólt:

— Csodálatos. Ezek ügyes emberek. Nem panaszkodnak, de tesznek. Csak hogy nekik könnyű. Mégis az urbéri rendezés hagyott nekik legelőt, de amely községek felszántották a legelőt és most nincs egy talpalatnyi legelőjük sem, azok mit csináljanak?

— Azok vegyének, — mondtam én. Arra is nagyon okos törvény van most. Az országgyűlés megalkotta a Földhitelintézetek Országos Szövetségét. Ennek egyik feladata az, hogy egyes legelőt vásárolni akaró községeknek a vételre minden haszon nélkül kedvező kölcsönt adjon. És pedig teljes vételárát.

A vételári részleteket a községek aztán vessék ki a legelőre hajtott jószág után fűberbe s évek múlva olyan legelőt szereznek, amelyre a községi lakosok jószága ingyen járhat, de még akkor is jó lesz egy kis fűbert szedni, hogy a legelőt trágyázhassák, gondozhassák, ha kell, fűvel bevessék, gaztól irthassák.

Köszönöm a jó tanácsot. Bárcsak hallgatnának otthon rám az emberek és ezt megcsinálhatnánk.

— A község érdekében kívánom, hogy meghallgassák mondottam bucsuzás közben.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent.
Telefonszám: 9.

Árverési hirdetemény.

Folyó hó 30-án délelőtt 9 órakor a község házában borfejtőgép és hordók fognak elárvereztetni, mire a venni szándékozók figyelmét felhívja

Tary Mihály
községi végrehajtó.

Dr. Genersich Margit
szemész-főorvos

Rendel: délután 2—4 óráig.
Hódmezővásárhely
Ferenc József sugár-út 2. sz. emelet.

A Mindszenti Takarékpénztár igazgatósága

a községünkben elterjedt tuzó hírekkel szemben kötelességének tartja a valódi tényállásnak megfelelőleg kijelenteni, hogy **adósainak egyáltalán fel nem mondott, senkitől sem kérte és nem is kívánja tartozásának azonnali visszafizetését, csupán a szokásos törlesztést és a kamatok pontos fizetését kéri.** Ellenben az igazgatóság új kölcsönöket folyósít és ezuton is felhívja a kölcsönt igénylő feleket arra, hogy **bizalommal forduljanak a Mindszenti Takarékpénztárhoz kölcsön-kérelmükkel, amelyet az igazgatóság azonnal lebonyolít méltányos kamatláb mellett.**

Tiszántuli járás főszolgabírájától.

1409/1913. sz.

Pályázati hirdetemény.

Csongrádvármegye tiszántuli járásához tartozó Szegvári községben üresedésben levő **községi második orvosi állásra,** melynek javadalma évi 1400 korona és 400 korona lakáspénz, pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. c. 7. §-ában körülírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okirataikkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **folyó évi július hó 15-ig** bezárólag nyujtsák be.

A választás megejtése iránt a pályázati kérvények beérkezése után fogok intézkedni.

Mindszent, 1913. június 20.

Tary István,
főszolgabíró.

Ha már mindent megpróbált, ha már mindenben csalódott, úgy vegyen egy üveg egyedül valódi

Hungária Sósorszeszt,

mert ez az egyedüli sósorszesz, mely a párisi kiállításon is a legmagasabb díjat Grand Prix Páris nyerte.

Főelárúsitó Mindszent:
Katon István gyógyszerháza.

Művészi képeskártyák

csupa sláger ujdonságok!
Legnagyobb választékban kaphatók

Horváth Antal

papírárusnál Mindszent.

Divatos levélpapírok nagy raktára

Szalámi Eladó ház a piactéren!

(nagyban és kicsinyben).

Száraskolbász, Virsli és egyéb hentesárúk

legolcsóbban

Judik Menyhért

hentes-üzletében kaphatók!

Vizit-

fénykép 3 darab 3 korona
Horváthné fényképészeti műtermében Mindszent

Eladó vendéglő és ház

Mindszent, a főteán levő nagyvendéglőmet **összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.**

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kerthelyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem (jéggel), istálló, göré, 2 nagy pince, stb., stb.

Saját acetylén világítás!
Vizvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent.

Az újtelepen levő teljesen újonnan épült házamat is eladom, vagy haszonbérbe kiadom!

Puch-féle

motorkerékpár

oldalkosárral, 2 hengeres 4¹/₂ lóerős, kitűnő karban **700 koronáért eladó.** Üzembelen megtekinthető: Bartucz Endréné, Szegvár, fogyasztási szövetkezet

Jó családból való 2 ügyes fiatal **tanulónak** felvétetik

Nagy Jenő rőtös- és divatáruházában * Mindszent.

Új épületfa raktár!

Van szerencsém Mindszent község és környéke mélyentisztelt közönségének szíves tudomására hozni, hogy vásártéri gőzmalomnál **épület- és bognárfák, valamint mindenféle építkezési anyagokból nagy raktárt rendeztem be.**

Helyszinre szállítok saját költségemen mindennemű épületfát, lőcs és saroglyatalpagnak való bognárfákat, aprózott tűzifát; továbbá zsinolyt, tetőcserepeket, cementlapokat, kátrányt és kátránypapírokat, minden kívánt minőségben.

Legolcsóbb árak!
Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás!

Teljes tisztelettel

Kardos vásártéri gőzmalma

Bárdos-féle ház,

melyben 3 üzlethelyiség 4 lakószobával és egy különálló épület 2 lakószobával s megfelelő melléképületekkel együtt **eladó**

Értekezhetni lehet ugyanott:

őzv. Bárdos Flóriánnéval.

A „MINDSZENTI LAP”
telefonszáma: 9.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs és szamárköhögés ellen a

Kaiser-féle mellkaramellákat

a három fenyővel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól kezességet nyujtanak a biztos hatásról.

Kiváló jó hatású és kellemes ízű bonbon.

Csomagja 20 és 40 fillér.
Doboza 60 fillér.

Mindszentben kapható:
Katon István gyógyszerházában és Korom Sajos kereskedésében.

MODERN

BÉLYEGZŐT

ruggyantából vagy rézből hivatali, kereskedelmi v. magánhasználatra, kiváló anyagból, legtartósabb és legszebb kivitelben olcsó áron és bérmentve szállít

HORVÁTH A.

gummibélyegzőgyára
Mindszent